Representantforslag nr. 21

(2008–2009)

fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Tord Lien, Ingrid Skårmo, Ivar Kristiansen og Peter Skovholt Gitmark

Dokument nr. 8:21 (2008–2009)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Tord Lien, Ingrid Skårmo, Ivar Kristiansen og Peter Skovholt Gitmark om en petroleumsmelding

Til Stortinget

BAKGRUNN

Siden 1974 har skiftende regjeringer funnet det viktig å legge frem en petroleumsmelding slik at Stortinget har kunnet diskutere fremtidsutfordringene for det som nå er Norges viktigste næring. Fra 1994 har det vært lagt frem en petroleumsmelding annethvert år. Under den nåværende regjeringen er det foreløpig ikke fremlagt et slikt styringsdokument, og ved at man skrinlegger sin energimelding står Stortinget igjen uten noe overordnet petroleumpolitisk dokument for første gang på 34 år.

Petroleumsnæringen er sentral i norsk økonomi og næringsliv, og er en viktig drivkraft i norsk teknologiutvikling. Den er Norges viktigste og mest lønnsomme næring. Gjennom 40 år har næringen skapt verdier for over 6 000 mrd. kroner. I 2007 stod petroleumsnæringen for 24 prosent av all verdiskapningen i dette landet.

Norsk oljepolitikk har historisk sett vært basert på en gradvis åpning av nye områder for virksomhet på norsk sokkel. Samlet regner Oljedirektoratet (OD) med at de totale oppdagede og uoppdagede petroleumsressursene på norsk sokkel utgjør om lag 13 mrd. standard kubikkmeter (Sm3 o.e.), hvorav 4,8 mrd. Sm3 o.e. eller 36 prosent var produsert ved utgangen av 2007. Av gjenværende ressurser på 8,4 mrd. Sm3 o.e. utgjør påviste reserver 5,0 mrd. Sm3 o.e., mens 3,4 mrd. Sm3 o.e. eller 26 prosent er ressurser som så langt ikke er påvist, men som en regner med å finne. Dette er da også ressurser som tas med i myndighetenes anslag for framtidige produksjonsbaner, samt tilhørende anslag for statens kontantstrøm fra oljevirksomheten. Så mye som halvparten av det en i dag forventer å produsere i 2030 består av ressurser som ennå ikke er påvist. Petroleumsnæringen er en svært langsiktig næring. Det tar ofte 12–15 år fra et nytt område åpnes til produksjon fra funn i dette området starter opp. Det er med bekymring at forslagsstillerne konstaterer at siste større funn som ble gjort på norsk sokkel (Ormen Lange) fant sted i 1997. Med dagens utbyggingsportefølje kan vi stå overfor et betydelig fall i petroleumsinvesteringene rundt midten av neste tiår.

Petroleumsinvesteringene ser ut til å kunne bli historisk høye i 2008, og de vil kunne tilta ytterligere i 2009. En betydelig etterspørsel fra oljesektoren mot norsk fastlandsøkonomi vil dermed bidra som en stabiliserende faktor i en periode hvor arbeidsledigheten i Norge står i fare for å ta seg betydelig opp. Mens prosjektene i 2008 og 2009 sannsynligvis vil gjennomføres uansett utviklingen i verdensøkonomien, så preges utsiktene fremover av langt større usikkerhet. Investeringsnivået i fremtiden avhenger av at det gjøres nye og større funn, og at myndighetene kommuniserer en langsiktig og robust strategi.

Det skaper betydelig usikkerhet når sentrale rødgrønne energipolitikere kommuniserer at man politisk skal styre ungdom bort fra petroleumsrelatert utdanning og at man ikke skal tildele flere letearealer. Tilsvarende skapes usikkerhet når de tre regjeringspartiene i "Politisk kvarter" i NRK 2. desember 2008 spriker i alle retninger når det gjelder hvilke ambisjoner og ønsker man har for norsk petroleumsvirksomhet. Petroleumsnæringen har inntil videre trolig valgt å overse slike utspill, i håp om at de er "løse kanoner på dekk". Samtidig illustrerer slike utspill at en overordnet petroleumsmelding er svært viktig for å redu-

sere den politiske risikoen som er voksende. Næringen selv forventer at investeringsnivået på norsk sokkel vil falle noe tilbake fra 2010, selv om det fortsatt er på et høyt nivå i forhold til de fleste andre næringer.

I modne områder på norsk sokkel er infrastrukturen i mange tilfeller godt utbygd, samtidig som levetiden til den samme infrastrukturen er begrenset. Det gir et begrenset tidsvindu til å finne og utvinne ressursene. Dette er særlig viktig i Nordsjøen, hvor 7 felt ligger an til å bli nedstengt innen 2015, 15 felt innen 2020 og 36 felt innen 2025. De såkalte TFO-rundene (Tildelinger i forhåndsdefinerte områder) har vært et viktig redskap for å sikre at ressursene hentes ut innenfor infrastrukturens levetid. Med stigende oljepris og mange nye aktører har interessen for modne områder av norsk sokkel vært økende de siste årene. En foreløpig opptelling viser at 47 selskaper har søkt om areal i årets TFO-runde. Dette er nær tre ganger flere enn i 2003.

Leteinvesteringer er avhengige av både tidligere funnsuksess, oljeprisutvikling, riggtilgang, allerede kontraherte rigger, hvordan selskapene prioriterer bruken av riggene til henholdsvis leteboring eller produksjonsboring, samt selskapenes evne til å finansiere egenkapitalandelen av leteinvesteringene. Skatteandelen av leteinvesteringene finansieres gjennom refusjon fra myndighetene, noe som gjør norsk sokkel betydelig mer robust enn mange andre sokler. Egenkapitalandelen er imidlertid avhengig av selskapenes kontantstrøm, og det kan ikke herske særlig tvil om at enkelte selskaper er avhengig av et velfungerende finansmarked for å kunne oppfylle sine forpliktelser i ulike riggkonsortier de nærmeste årene. Finansieringsutfordringene for mindre oljeselskaper har derfor økt betydelig de siste par månedene.

Petroleumsindustrien er også svært viktig for norsk sysselsetting. Samlet sett kan en anslå den direkte sysselsettingen i petroleumsvirksomheten til i overkant av 100 000 årsverk. Konkurransen om arbeidskraften har vært ganske tilspisset innenfor en rekke fagområder, og særlig innenfor real- og teknologifagene. Sysselsettingsveksten har vært rekordhøy, og arbeidsledigheten har falt til nivåer vi må mer enn tjue år tilbake for å finne. Samtidig er det en utfordring at bare to av ti ansatte i industrien er kvinner. Innføringen av integrerte operasjoner (IO) er en stille revolusjon på norsk sokkel. Ny teknologi og nye samarbeidsformer setter nye krav til næringen – samtidig som det blir åpnet opp for store muligheter, ikke minst med tanke på økt verdiskapning. En annen sentral bieffekt av integrerte operasjoner er at olje- og gassnæringen bruker teknologi og arbeidsformer som passer til kommende generasjoners forventninger til yrkeslivet. IO vil således bli et konkurransefortrinn i arbeidet med å skaffe næringen framtidens fagfolk.

Forslagsstillerne vil bemerke at våre naboland ber oss øke eksporten av olje og gass, ikke stoppe produksjonen. Europa vil få store problemer med sin energiforsyning dersom vi kutter vår olje- og gasseksport. Slik vil det også være i flere tiår fremover, til tross for en enorm satsing på fornybar energi i EU. Det er bra å ha visjoner om satsing på fornybar energi. Fremskrittspartiet har flere ganger fremmet forslag for å få en offensiv satsing i energisektoren. Samfunnet må fungere også i en overgangsfase, og da må man dekke dagens energibehov samtidig som man jobber frem et bredt knippe av nye løsninger. Det er misforstått miljøpolitikk og dårlig energipolitikk å avvikle verdens reneste petroleumsnæring.

Forslagsstillerne viser til IEAs World Energy Outlook for 2008, hvor olje, gass og kull, selv med de mest ambisiøse målsettinger for kutt i klimagassutslippene, fortsatt vil måtte stå for en vesentlig del av verdens energiforsyning i flere tiår framover. Norge stiller i dag med betydelige konkurransemessige fortrinn som en av verdens mest miljøvennlige produsenter av olje og gass. Oljeselskapenes alternativ til norsk sokkel er i liten grad investeringer i fornybar energi i Norge, men i langt større grad petroleumsrelaterte investeringer i blant annet Afrika.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fremme sak om en olje- og gassmelding, som omhandler Regjeringens videre planer for utbygging av våre olje- og gassressurser. Meldingen må også inneholde en tidsplan for når videre leteaktivitet skal gjennomføres.

5. desember 2008

www.stortinget.no A/S O. Fredr. Arnesen